

Postanowienie z dnia 13 lipca 2004 r.

II UZ 23/04

Termin do wniesienia apelacji należy liczyć od ponownego doręczenia odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem w zwykłym trybie, jeżeli sąd pierwszej instancji dokonał takiego doręczenia ze względu na usprawiedliwione wątpliwości co do prawidłowości poprzedniego doręczenia w trybie art. 139 § 1 k.p.c.

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Beata Gudowska, Andrzej Kijowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 lipca 2004 r. sprawy z wniosku Marii Renaty S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o emeryturę, na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lutego 2004 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie postanowieniem z dnia 10 lutego 2004 r. [...] odrzucił apelację Marii Renaty S. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 26 listopada 2003 r., oddalającego odwołanie skarżącej od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w W., w sprawie o emeryturę. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, apelacja została wniesiona z przekroczeniem dwutygodniowego terminu przewidzianego w art. 369 § 1 k.p.c. Sąd zauważył, iż z akt sprawy wynika, że Maria S. w terminie zażądała doręczenia jej uzasadnienia wyroku. Odpis wyroku z uzasadnieniem został wysłany pod adres wskazany przez ubezpieczoną w odwołaniu, jak i na kopercie, w której został przesłany wniosek o uzasadnienie, a także w apelacji. Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru wynika, że listonosz nie doręczył przesyłki w dniu 11 grudnia 2003 r., pozostawił natomiast wiadomość (awizo) o możliwości odbioru przesyłki w Urzędzie Pocztowym w W. w terminie 7 dni. Przesyłka w powyższym

terminie nie została odebrana, wobec czego w dniu 19 grudnia 2003 r. placówka pocztowa dokonała powtórnego zawiadomienia o możliwości odbioru przesyłki w terminie kolejnych siedmiu dni. Z uwagi na niepodjęcie przesyłki także w tym terminie została ona w dniu 30 grudnia 2003 r. odesłana do Sądu Okręgowego. Dnia 6 stycznia 2004 r. Sąd Okręgowy, na ten sam adres ponownie wysłał do Marii S. przesyłkę zawierającą odpis wyroku z uzasadnieniem. W dniu 9 stycznia listonosz znowu nie doręczył przesyłki, pozostawiając jednocześnie w skrzynce pocztowej awizo o możliwości jej odebrania w Urzędzie Pocztowym. W dniu 16 stycznia 2004 r. przesyłka została odebrana osobiście przez ubezpieczoną. Apelację Maria S. wniosła w dniu 29 stycznia 2004 r.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego datą doręczenia Marii S. odpisu zaskarżonego wyroku z uzasadnieniem w trybie art. 139 § 1 k.p.c. był w niniejszej sprawie 27 grudnia 2003 r., tj. dzień z którym upłynął siedmiodniowy termin odbioru przesyłki po jej ponownym awizowaniu. Od tej daty należy liczyć termin do wniesienia apelacji, który zgodnie z art. 369 § 1 k.p.c. jest dwutygodniowy. W związku z tym termin do wniesienia środka zaskarżenia upłynął 10 stycznia 2004 r., co oznacza, że Maria S. wniosła apelację po terminie. Faktu tego nie mogło zmienić wysłanie po raz drugi odpisu wyroku z uzasadnieniem przez Sąd Okręgowy na ten sam adres, gdyż Sąd pierwszej instancji nie musiał i nie powinien dokonywać ponownej przesyłki w sytuacji, gdy 27 grudnia 2003 r. doszło do skutecznego doręczenia zastępczego w trybie art. 139 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Maria S. zarzuciła naruszenie istotnych przepisów postępowania i poczynienie ustaleń sprzecznych z materiałami zebranymi w sprawie, co miało wpływ na treść postanowienia i wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i odesłanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do rozpoznania apelacji. W uzasadnieniu zażalenia skarżąca uznała za dowolny pogląd Sądu Apelacyjnego, że Sąd Okręgowy nie musiał i nie powinien dokonywać ponownie przesyłki pod adresem skarżącej, skoro nasunęły mu się zasadnicze wątpliwości co do prawidłowości doręczenia pierwotnie wysłanej przesyłki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W toku instancji Sąd dokonuje doręczenia pisma sądowego tylko jeden raz dla tej samej osoby, jeżeli doręczenie to było skuteczne według przepisów Kodeksu po-

stępowania cywilnego. W rozpatrywanej sprawie powstała wątpliwość, czy doręczyciel pisma postąpił w sposób zgodny z wymaganiami art. 139 § 1 i 2 k.p.c., a zatem czy doręczenie dokonane Marii S. było skuteczne. Jest to wątpliwość istotna, gdyż z reguły strona, którą dotknęły ujemne skutki procesowe związane z liczeniem terminu z uwzględnieniem daty doręczenia według przyjętej zasady, dopiero w przysługującym jej środku odwoławczym - jak w sprawie obecnie rozpoznawanej - może podważać prawidłowość czynności doręczyciela i podnosić twierdzenia istotne z tego punktu widzenia. Przy rozpatrywaniu tego zagadnienia należy mieć na uwadze, że stosownie do treści § 10 rozporządzenia z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz. U. Nr 62, poz. 697 ze zm.), jeżeli przesyłki nie można doręczyć z powodów określonych w art. 133 § 2b, art. 136 § 2 i art. 139 § 3 k.p.c., listonosz umieszcza o tym adnotację na formularzu potwierdzenia odbioru i niezwłocznie oddaje przesyłkę pocztowej placówce oddawczej, która po umieszczeniu na nim odcisku datownika zwraca pismo organowi wysyłającemu. Gdy zatem doręczyciel w ten sposób prawidłowo postąpi, to na podstawie tak wypełnionego zwrotnego poświadczenia odbioru sąd może domniemywać, że powstały warunki do zastosowania doręczenia pisma sądowego w trybie przewidzianym w art. 139 k.p.c. Takie domniemanie strona zainteresowana może następnie obalić.

W sprawie będącej przedmiotem rozpoznania na potwierdzeniu odbioru doręczyciel wskazał, iż przesyłki nie doręczono w dniu 11 grudnia 2003 r. z powodu: „adresat nieznany”, przy czym jednocześnie nie zaznaczył komu pozostawił awizo. Mimo podania przyczyny uzasadniającej niezwłoczny zwrot przesyłki placówce pocztowej doręczyciel tego nie uczynił, pozostawiając awizo. Podane przyczyny uzasadniają wniosek, iż Sąd Apelacyjny nie mógł oprzeć swojego ustalenia co do skutecznego doręczenia pisma w trybie art. 139 k.p.c. wyłącznie na treści poświadczenia odbioru. W takim wypadku powinien zażądać od placówki pocztowej dodatkowych informacji lub też nawet przesłuchać doręczyciela, czego jednak nie uczynił. Stąd też Sąd Najwyższy za nieuprawniony uznał wniosek, iż Sąd Okręgowy nie musiał dokonywać ponownej wysyłki w sytuacji, gdy doszło do skutecznego doręczenia zastępczego. Zdaniem Sądu Najwyższego, postępowanie Sądu Okręgowego uznać należy za prawidłowe biorąc pod uwagę fakt, iż na skutek wadliwego działania doręczyciela powziął on uzasadnione wątpliwości co do skutecznego doręczenia przesyłki.

Z tych tylko względów usprawiedliwić należy podniesiony w zażaleniu zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny istotnych przepisów postępowania i poczynienia ustaleń sprzecznych z materiałami zebranymi w sprawie, co uzasadnia uchylene zaskarżonego postanowienia.

=====